

48

O co mogę prosić Ducha Świętego – uroczystość Zesłania Ducha Świętego

Cele katechetyczne

- ukazanie, w jaki sposób Duch Święty działa w naszym życiu i przemienia nas;
- zachęta do zwracania się w modlitwie do Ducha Świętego;
- różne nazwy tej uroczystości i ich znaczenie;
- przygotowanie do obchodów uroczystości Zesłania Ducha Świętego;
- zapoznanie z tekstem biblijnym o zesłaniu Ducha Świętego na Apostołów.

Treści

- imiona Ducha Świętego: Pocieszyciel, Uświęciciel, Nauczyciel;
- znaczenie zesłania Ducha Świętego;
- działanie Ducha Świętego w naszym życiu: przemienia nas, dodaje odwagi, pomaga nam się modlić, oświeca, pociesza;
- modlitwa do Ducha Świętego w liturgii i sakramentach;
- owoce Ducha Świętego;
- dary Ducha Świętego i owoce życia według Ducha;
- uroczystość Zesłania Ducha Świętego kończy okres wielkanocny.

Wymagania

Uczeń:

- tłumaczy, dlaczego wiatr i ogień symbolizują Ducha Świętego;
- wyjaśnia, w jaki sposób Duch Święty działa w naszym życiu i jak nas przemienia;
- wymienia imiona Ducha Świętego;
- opowiada biblijną historię zesłania Ducha Świętego;
- wie, gdzie we Mszy Świętej występują zwroty do Ducha Świętego;

- wymienia dary Ducha Świętego;
- opisuje swoimi słowami przemianę Apostołów po zesłaniu Ducha Świętego;
- zna na pamięć jedną z modlitw do Ducha Świętego;
- zna i podaje datę obchodów uroczystości Zesłania Ducha Świętego.

Postawy

Uczeń:

- modli się do Ducha Świętego, prosząc o Jego dary;
- przyznaje się do wiary;
- pogłębia wiarę poprzez wartościową lekturę religijną;
- układa własną modlitwę do Ducha Świętego;
- szuka znaków działania Ducha Świętego w swoim życiu.

Pojęcia, postaci

Duch Święty, dary Ducha Świętego, owoce Ducha Świętego, Pięćdziesiątnica, Trzecia Osoba Boska, modlitwa o działanie Ducha Świętego w naszym życiu, św. Katarzyna ze Sieny.

Wartości

Działanie Ducha Świętego w życiu człowieka; modlitwa do Ducha Świętego.

Metody

Lektura i analiza fragmentu Pisma Świętego; miniwykład; rozmowa kierowana; opis i analiza ilustracji; śpiew lub słuchanie i analiza pieśni.

Korelacja z edukacją szkolną

- muzyka – *Hymn do Ducha Świętego*;
- język obcy – słówka w języku angielskim z podręcznika;
- język polski – kształcenie językowe;
- słownictwo – „Pięćdziesiątnica”, „Zielone Świątki”, „dary Ducha Świętego”, „Wieczernik”.

Propozycja realizacji

1. Modlitwa: *Modlitwa do Ducha Świętego przed nauką* (również podczas innych lekcji z tego działu); pieśń *Przyjdź, Duchu Święty, ja pragnę*.
2. Odczytanie i analiza fragmentu Pisma Świętego (Dz 2, 1–4). Wyjaśnienie niezrozumiałych słów: „wieczernik”, „Pięćdziesiątnica”.
Wieczernik: zwany także „salą na górze” – według tradycji chrześcijańskiej sala, w której Jezus umył uczniom nogi, odbywała się Ostatnia Wieczerza, Jezus ukazał się Apostołom i gdzie nastąpiło zesłanie Ducha Świętego w dniu Pięćdziesiątnicy.

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Wieczernik>, (dostęp: 27.06.2023).

Pięćdziesiątnica: jest świętem obchodzonym przez Izraelitów pięćdziesiąt dni po uroczystości Paschy (Kpł 23, 16). Wcześniej święto to określano mianem Święta Żniw (Wj 23, 16; Kpł 13, 17) lub Dniem Pierwocin (Lb 28, 26), ponieważ podczas jego obchodów składano w ofierze pierwociny z pierwszego omłotu ziarna pszenicy.

Źródło: <https://www.przewodnik-katolicki.pl/Archiwum/2004/Przewodnik-Katolicki-21-2004/Przewodnik-liturgiczny/Piecudziesiatnica-chrzescijanska-objawieniem-Kosciola>, (dostęp: 27.06.2023).

Rozmowa kierowana: Dlaczego Apostołowie znajdowali się w Wieczerniku? Dlaczego byli razem we wspólnocie w tym samym miejscu? Kto im towarzyszył? W jakich byli nastrojach? W jaki sposób przejawiało się działanie Ducha Świętego? Dlaczego nad ich głowami pojawiły jakby języki ognia? Duch Święty jest niewidzialny, nieuchwytny. Doświadczając Jego działania, człowiek próbuje Go przedstawić przy użyciu różnych symboli: gołębicę, ognia, wiatru, wody (patrz teksty biblijne w załączniku nr 1). Jak zmieniło się życie Apostołów, gdy zostali napełnieni Duchem Świętym?

3. Opis i analiza ilustracji oraz zdjęć z podręcznika.
4. Miniwykład: Duch Święty jest najmniej znaną Osobą Trójcy Świętej. A przecież towarzyszy nam od samego początku życia. Gdy byliśmy mali, rodzice podjęli za nas decyzję o naszej przynależności do Kościoła. W Chrzcie Świętym otrzymaliśmy łaskę Ducha Świętego, ale jakby w załączku. Przyjęcie Ducha Świętego w sakramencie bierzmowania będzie świadomym potwierdzeniem naszej wiary i dopełnieniem sakramentu Chrztu Świętego.

Musimy jednak wiedzieć, kogo przyjmujemy, kim jest Duch Święty, jaką rolę spełnia w życiu chrześcijanina i o co możemy Go prosić. Katecheta wyjaśnia, że Duch Święty jest Trzecią Osobą Boską. Nazywany jest wieloma imionami: Pocieszyciel, Uświęciiciel, Nauczyciel, który doprowadzi do pełni prawdy.

5. Kiedy wzywamy Ducha Świętego? W czasie Mszy Świętej, przed Przeistoczeniem, przed udzieleniem sakramentów, przed czytaniem Pisma Świętego, gdy zaczynamy naukę, przed trudnymi decyzjami, gdy jest nam ciężko, gdy nie umiemy się modlić.
6. O co możemy prosić Ducha Świętego? Kościół sformułował siedem darów Ducha Świętego, o które należy prosić. Przypomnienie nazw tych darów (mądrości, rozumu, rady, męstwa, umiejętności, pobożności, bojaźni Bożej) i zapisanie ich na tablicy. Uczniowie odpowiadają, jak rozumieją sens poszczególnych darów.

Omówienie darów Ducha Świętego:

- **Dar mądrości**

Mądrość nie polega na wykształceniu, dobrych ocenach. Mądrość nie jest książkową wiedzą. Jest umiejętnością wypełniania Bożych Przykazań i dostrzegania, że Bóg działa w naszym życiu. To także umiejętność rozróżniania dobra i zła oraz dobierania najlepszych środków i metod w procesie realizacji określonego celu. Dar mądrości ujawnia nam prawdziwy i głęboki sens naszego życia i jest umiejętnością patrzenia na świat, na Pana Boga, na drugiego człowieka, w końcu na siebie samego – przez pryzmat wiary, w jej nadprzyrodzonym świetle. Pomaga nam więc widzieć rzeczywistość taką, jaka ona jest. Ugruntowuje w nas prawdziwy obraz Pana Boga, a nie stworzony przez nasze zranienia i naszą historię życia. Ułatwia nam dostrzeganie drugiego człowieka i nas samych jako stworzonych na obraz i podobieństwo Boże. Wtedy widzimy, że wszystko, co stworzył Bóg, jest dobre.

- **Dar rozumu**

Rozum oświecony wiarą pomaga nam podejmować mądre decyzje, zgodne z przykazaniami i dobrem drugiego człowieka.

- **Dar rady**

Rada, to jest to, co się komuś proponuje, aby zrobił w danej sytuacji, nakłonienie do jakiegoś konkretnego działania. Modląc się do Ducha Świętego, możemy udzielać komuś mądrych i cennych rad.

- **Dar męstwa**

Męstwo to dzielność i odwaga, zwłaszcza w walce, a także hart ducha, siła, z jaką znosi się przeciwności losu. Apostołowie po śmierci Pana Jezusa bardzo się bali o swoje życie. Zamknęli się w obawie przed innymi ludźmi. Byli wystraszeni. Gdy zostali napełnieni Duchem Świętym, nabrali odwagi i mężnie głosili prawdę o zmartwychwstaniu Jezusa, odważnie znosili przesładowania i z mniejszym lękiem szli na śmierć. Było to działanie Ducha Świętego.

- **Dar umiejętności**

Umiejętność to praktyczna znajomość czegoś, biegłość w czymś. Na drogach wiary jest to zrozumienie prawd Bożych mocą Ducha Świętego i zastosowanie ich w życiu.

- **Dar pobożności**

Pobożność to życie według przykazań Bożych.

- **Dar bojaźni Bożej**

Bojaźń Boża nie oznacza strachu przed Bogiem, lecz postawę pokory i pamięć o tym, że Pan Bóg jest kimś nieskończenie większym ode mnie i dlatego należą Mu się cześć i wielki szacunek.

Pismo Święte wspomina również o owocach Ducha Świętego: „miłość, radość, pokój, cierpliwość, uprzejmość, dobroć, wierność, łagodność, opanowanie” (Ga 5, 22–23). Są to widzialne cechy, którymi powinien się charakteryzować chrześcijanin. Dary Ducha są czymś, co przychodzi z zewnątrz, natomiast owoce dojrzewają wewnątrz nas w odpowiedzi na tę łaskę i naszą z nią współpracę.

5. Notatka: Duch Święty obdarza nas swoimi darami. Są to: mądrość, rozum, rada, męstwo, umiejętność, pobożność, bojaźń Boża. Jesteśmy wezwani, aby poprzez swoje chrześcijańskie życie wydać owoce tych darów i być prawdziwymi uczniami Jezusa Chrystusa.

6. Ćwiczenie utrwalające: Uzupełnij brakujące litery i odczytaj powstałe słowa. Z czym się kojarzą te słowa?

M.....D.....Ć

.....OZ.....M

R.....D.....

M.....ST.....O

UM.....EJ.....TN.....ŚĆ

.....OBO.....NO.....Ć

B.....JA.....ŃOŻA

7. Zadanie domowe: Napisz, o który z darów poprosisz Ducha Świętego i dlaczego. Powtórz w domu *Siedem darów Ducha Świętego*.
8. Zakończenie: śpiew lub wysłuchanie pieśni *Hymn do Ducha Świętego*.

Załącznik nr 1

Fragmenty z Pisma Świętego ukazujące symbolikę Ducha Świętego.

„Ujrzałem Ducha, który zstępował z nieba jak gołębica i spoczął na Nim. Ja Go przedtem nie znałem, ale Ten, który mnie posłał, abym chrzczył wodą, powiedział do mnie: «Ten, nad którym ujrzysz Ducha zstępującego i spoczywającego nad Nim, jest Tym, który chrzci Duchem Świętym». Ja to ujrzałem i daję świadectwo, że On jest Synem Bożym” (J 1, 32–34).

„Kiedy nadszedł wreszcie dzień Pięćdziesiątnicy, znajdowali się wszyscy razem na tym samym miejscu. Nagle dał się słyszeć z nieba szum, jakby uderzenie gwałtownego wichru, i napełnił cały dom, w którym przebywali. Ukazały się im też jakby języki ognia, które się rozdzielały, i na każdym z nich spoczął [jeden]. I wszyscy zostali napełnieni Duchem Świętym, i zaczęli mówić obcymi językami, tak jak im Duch pozwalał mówić” (Dz 2, 1–3).

„Wiatr wieje tam, gdzie chce, i szum jego słyszysz, lecz nie wiesz, skąd przychodzi i dokąd podąża. Tak jest z każdym, który narodził się z Ducha” (J 3, 8).